

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2023/1 BSF 113 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre pilotuddannelserne statsligt finansierede

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om at gøre pilotuddannelserne statsligt finansierede

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af året at fremsætte et lovforslag, der sikrer, at landets pilotuddannelser fremover helt eller delvis finansieres af staten, f.eks. ved at finansiere uddannelsen for et forudbestemt antal studerende eller ved at finansiere uddannelsen for alle studerende på udvalgte skoler.

Bemærkninger til forslaget

Pilotuddannelsen i Danmark udbydes i dag som en privat uddannelse, som den studerende selv skal finansiere. For at finansiere deres uddannelse optager mange pilotstuderende derfor banklån. Renterne på de studerendes lån varierer, men generelt er renterne i løbet af kort tid steget meget markant. De høje rentestigninger betyder, at mange nyuddannede piloter kommer til at stå med en meget stor gæld, når de er færdige med uddannelsen. Samtidig er lønningerne for nye piloter ofte ikke særlig høje, hvilket gør det svært at betale af på gælden.

I en undersøgelse fra 2018 udarbejdet af QVARTZ for Brancheorganisationen Dansk Luftfart kortlægges de danske pilotuddannelser, og der peges på, hvad manglen på piloter i Danmark kan have af konsekvenser, herunder hvordan offentlig medfinansiering kan være en del af løsningen på at sikre bedre rammevilkår for at uddanne piloter i Danmark («Offentlig medfinansiering af de danske pilotuddannelser – endelig rapport», Brancheforeningen Dansk Luftfart, september 2018). Undersøgelsen peger bl.a. på, at der i årene 2020-30 forventeligt vil være en årlig strukturel mangel på ca. 40-50 piloter i den danske luftfartsbranche. Dertil påpeges det, at det strukturelle uddannelsesniveau for piloter i Danmark aktuelt er for lavt til at kunne dække efterspørgslen.

De i undersøgelsen adspurgte piloter peger på, at den væsentligste barriere for optag og uddannelse af nye piloter er kravet om egenfinansiering. Undersøgelsen viser også, at op til 50 pct. af de kandidater, der har bestået optagelsesprøven på uddannelserne, frafalder – for de flestes vedkommende grundet manglende finansiering.

Den aktuelle mangel på piloter gør det ifølge forslagsstillerne relevant at se på muligheden for at omlægge pilotuddannelserne til at blive en del af det statslige uddannelsessystem med enten fuld statslig finansiering eller medfinansiering. I Sverige, Norge og Finland tilbydes der – i modsætning til i Danmark – offentlig støtte til pilotuddannelserne, og uddannelserne udbydes både i privat og offentligt regi. Dermed forudsætter de danske pilotuddannelser den største grad af egenfinansiering i Norden, jf. førnævnte undersøgelse for Brancheforeningen Dansk Luftfart.

Manglen på piloter og den manglende statslige finansiering har flere implikationer og medfører ikke alene økonomiske tab for luftfartsselskaberne, men også for samfundet generelt. Dertil fordrer kravet om egenfinansiering, at de uddannede piloter er dem, der har midlerne til at gennemføre uddannelsen, og ikke nødvendigvis de bedst kvalificerede.

Der er desuden ifølge forslagsstillerne et lighedsaspekt i at gøre pilotuddannelserne til en del af det statslige uddannelsessystem, da det virker underligt, at en uddannelse af personer, der betjener kritisk infrastruktur, selv skal betale for deres uddannelse.

Derfor pålægges regeringen at fremsætte et lovforslag, der har til formål at sikre, at de danske pilotuddannelser gøres statsligt finansierede eller medfinansierede – for at styrke udbuddet af piloter, for at de studerende ikke efterlades med en stor gæld efter endt uddannelse, for at sikre en øget kvalitet af nyuddannede piloter og for at skabe større lighed mellem pilotuddannelserne og øvrige relevante uddannelser, der uddanner arbejdskraft til gavn for hele Danmark.

Det skal lægges til grund for en omlægning af finansieringen af pilotuddannelserne, at det er en betingelse for at opnå statslig finansiering eller medfinansiering af sin uddannelse, at den studerende har arbejdspligt i Danmark i 7 år efter endt uddannelse. Det bør desuden stilles som betingelse, at der alene tilbydes statslig finansiering eller medfinansiering af uddannelsen for studerende, der er danske statsborgere.

Finansiering

Ifølge Brancheorganisationen Dansk Luftfarts beregninger, hvor der tages udgangspunkt i uddannelsen af 50 piloter, vil forslaget være forbundet med offentlige merudgifter i størrelsesordenen 20-35 mio. kr.

årligt afhængigt af omfanget af den statslige finansiering. Ved 100 pct. finansiering af uddannelsen for 50 studerende, vil omkostningerne være ca. 35 mio. kr., mens udgifterne til 50 pct. finansiering for samme antal studerende vil være ca. 20 mio. kr. (»Offentlig medfinansiering af de danske pilotuddannelser – endelig rapport«, Brancheforeningen Dansk Luftfart, september 2018, side 51).

Finansieringen skal tilvejebringes gennem omprioriteringer i Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Skriftlig fremsættelse

Alex Ahrendtsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre pilotuddannelserne statsligt finansierede.

(Beslutningsforslag nr. B 113)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.